

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग,
(आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन)
शासन निर्णय क्रमांक :-आव्यप्र-२०२४/प्र.क्र.१८ /आव्यप्र-२
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक: २४ जानेवारी, २०२४

वाचा:-

- १) आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम - २००५.
- २) राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांच्या दि.०६.०३.२०२३ रोजीच्या मार्गदर्शक सुचना.
- ३) आपत्ती व्यवस्थापन विभाग, केंद्रीय गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या दि.१४.०१.२०२२ रोजीच्या मार्गदर्शक सुचना.
- ४) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. आव्यप्र-२०२१/प्र.क्र.१७६/आव्यप्र-१, दि. १० नोव्हेंबर, २०२१.
- ५) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. आव्यप्र-२०२२/प्र.क्र.५५/आव्यप्र-१, दि. ०८ डिसेंबर, २०२१.
- ६) आपत्ती सौम्यीकरण मुल्यमापन समितीच्या दि.०३.०३.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- ७) राज्य कार्यकारी समितीच्या दि.३१.०३.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- ८) विभागाचे कामवाटपाबाबतचे पत्र क्र. आव्यप्र-२०२३/प्र.क्र.९२/ आव्यप्र -२, दि.०३.०७.२०२३.
- ९) कामांच्या नियतवाटपाबतचा महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. आव्यप्र-२०२२/प्र.क्र.९२ /आव्यप्र-२, दि. १४ सप्टेंबर, २०२३.
- १०) प्रकल्प मुल्यमापन समितीच्या दि.०३.१०.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- ११) तांत्रिक मुल्यमापन समितीच्या दि.२७.१०.२०२३, दि.०८.११.२०२३, दि.२३.११.२०२३ व दि.०१.१२.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- १२) राज्य कार्यकारी समितीच्या दि.०५.१२.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- १३) राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या दि.१९.१२.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- १४) जलसंपदा विभागाचे नोडल अधिकारी नियुक्तीचे पत्र क्र. संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.१३५/ खारभूमी, दि.२५.१०.२०२३.
- १५) आपत्ती सौम्यीकरण कामाच्या मानक कार्यपद्धती बाबतचा महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. आव्यप्र-२०२४/प्र.क्र.०१ /आव्यप्र-२, दि. १० जानेवारी, २०२४.
- १६) सहायक मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, मुंबई यांचे पत्र क्र.जाक्र. मुअ/जसंविकोप्र/ कोकण आपत्ती सौम्यीकरण/तां.३/३४३३, दि.२६.१०.२०२३.
- १७) सहायक मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, मुंबई यांचे पत्र क्र.जाक्र. मुअ/जसंविकोप्र/ कोकण आपत्ती सौम्यीकरण/तां.३/३४९१, दि.३०.१०.२०२३.
- १८) सहायक मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, मुंबई यांचे पत्र क्र.जाक्र. मुअ/जसंविकोप्र/ कोकण आपत्ती सौम्यीकरण/तां.३/३६०२, दि.०६.११.२०२३.
- १९) सहायक मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, मुंबई यांचे पत्र क्र.जाक्र. मुअ/जसंविकोप्र/ कोकण आपत्ती सौम्यीकरण/तां.३/३६०३, दि.०६.११.२०२३.
- २०) सहायक मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, मुंबई यांचे पत्र क्र.जाक्र. मुअ/जसंविकोप्र/ कोकण आपत्ती सौम्यीकरण/तां.३/३६५८, दि.०७.११.२०२३.

प्रस्तावना:-

१५ व्या वित्त आयोगाने महाराष्ट्र राज्यासाठी राज्य आपत्ती सौम्यीकरण निधी अंतर्गत (State Disaster Mitigation Fund, SDMF) केंद्राने व राज्याने निश्चित केलेल्या आपत्तीचे सौम्यीकरण करण्यासाठी सन २०२१-२२ ते सन २०२५-२६ असा ५ वर्षांकरिता निधी मंजूर केलेला आहे. सदर निधीच्या वापराबाबत आपत्ती व्यवस्थापन विभाग, केंद्रीय गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांनी दि. १४ जानेवारी २०२२ रोजी व राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांनी दि. ६ मार्च २०२३ रोजी अन्वये मार्गदर्शक सुचना निर्गमित केल्या आहेत.

२. कोकण आपत्ती सौम्यीकरणांतर्गत ठाणे, पालघर, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग या जिल्ह्यांच्या जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने विविध कामांचे प्रस्ताव शासनास सादर केले होते. जिल्हा प्राधिकरणाकडून प्राप्त प्रस्तावांमधील सर्व कामांचे नियतवाटप उपरोक्त संदर्भाधीय दि. १४.०९.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये चार शासकीय विभागांना व चार सार्वजनिक उपक्रमांना शासन मान्यतेने नियतवाटप करण्यात आले. एन.डी.एम.ए. च्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार सर्व प्रस्ताव प्री-फिझिबीलीटी चेक व डी.पी.आर. च्या नमुन्यात प्राप्त करून घेण्यात आले. तदनंतर त्यास प्रकल्प मूल्यमापन समिती व तांत्रिक मूल्यमापन समितीने शिफारशी केल्या. तांत्रिक मूल्यमापन समितीने केलेल्या शिफारशी व सुचविलेल्या सुधारणा यास अधीन राहून प्रस्तावांना राज्य कार्यकारी समितीने व राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने कामांना व त्याकरीता आवश्यक असणाऱ्या निधीला मंजूरी दिली आहे. त्यानुसार उपरोक्त नमूद संदर्भान्वये प्रकल्प मूल्यमापन समिती व तांत्रिक मूल्यमापन समितीच्या बैठकांचे तसेच राज्य कार्यकारी समिती व राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या बैठकांचे इतिवृत निर्गमित करण्यात आले आहे. त्यानुसार जलसंपदा विभागाला नियतवाटप केलेल्या खार प्रतिबंधक बंधा-याच्या कामाला प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

कोकण आपत्ती सौम्यीकरण प्रकल्पांतर्गत प्रकल्प मूल्यमापन समिती व तांत्रिक मूल्यमापन समितीने शिफारशी केलेल्या तसेच दि. ०५.१२.२०२३ च्या राज्य कार्यकारी समितीमध्ये व दि. १९.१२.२०२३ च्या राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या बैठकीमध्ये मंजुरी दिलेल्या यादीतील अनु.क्र. ७४ वरील जलसंपदा विभागाच्या खालील तक्त्यात नमूद खार प्रतिबंधक बंधा-याच्या कामाला व त्यासाठी रु. ९९,३४,६३२/- इतक्या रकमेस खाली नमूद अटी व शर्तीच्या अधिन प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

कामाचे नाव (खार प्रतिबंधक बंधारे) (काम पूर्ण करण्याचा कालावधी-१२ महीने)	अंदाजपत्रकीय रक्कम (रु.)	निधी स्रोत व वर्ष
मिठागर वाडी, ता. वेंगुर्ला, जि. सिंधुदुर्ग. Project Code - ०७/०७०८/K/SE/२. तांत्रिक मान्यते दिल्याचा पत्र क्र. EE/SKLDD/TS /PB/१३८५/२०२३, दि. १८.१०.२०२३	९९,३४,६३२	SDMF २०२२-२३

अटी व शर्ती:

- प्रस्तुत मंजूर केलेल्या कामांना ज्या सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी तांत्रिक मंजुरी (Technical Sanction) दिली आहे ते या संपूर्ण कामाचे “संनियंत्रण अधिकारी” म्हणून काम पाहतील.
- सदरचे काम करताना राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांच्या दि.०६.०३.२०२३ रोजीच्या मार्गदर्शक सूचनांचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- संदर्भीय दि. १०.०१.२०२४ च्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात आलेल्या आपत्ती सौम्यीकरण कामाच्या मानक कार्यपद्धतीचे (S.O.P.) पालन करणे बंधनकारक राहिल.

- ४) दि. ०५.१२.२०२३ रोजीच्या बैठकीमध्ये राज्य कार्यकारी समितीने तसेच दि. १९.१२.२०२३ रोजीच्या बैठकीमध्ये राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने दिलेले निर्णय व निर्देश यांचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
  - ५) संदर्भाधीन दि. १०.०१.२०२४ च्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात आलेल्या आपत्ती सौम्यीकरण कामाच्या मानक कार्यपद्धतीमधील (S.O.P.) परि. २.१२ मधील तरतुदीनुसार कार्यारंभ आदेश देण्यापुर्वी निविदा प्रक्रिया पूर्ण करून न्युनतम देकाराची निविदा (L-१) व कामाचा दर निश्चितीबाबतची शिफारस या विभागाकडे मान्यतेसाठी करावी.
  - ६) कार्यारंभ आदेश देण्यापुर्वी तांत्रिक मुल्यमापन समितीने सुचविलेल्या सुधारणांची/त्रुटींची पुर्तता करणे बंधनकारक राहिल.
  - ७) प्रस्तुत काम करताना जलसंपदा विभागास लागू असलेले सर्व प्रचलित नियम, शासन निर्णय, परिपत्रक व मार्गदर्शक सुचना इत्यादींची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात यावी.
  - ८) सदर काम करताना DGPS (Differential Global Positioning System) प्रणालीचा वापर करणे बंधनकारक आहे.
  - ९) सदर प्रशासकिय मान्यता ज्या कामासाठी दिलेली आहे त्याच कामासाठी यातील मंजुर रक्कम खर्च करावी. अंदाजपत्रकातील कामांसाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ मंजुर प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन, निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च करता येणार नाही.
  - १०) सदर काम हे निश्चित केलेल्या कालमर्यादेमध्येच पूर्ण करणे बंधनकारक आहे. विहित केलेल्या कालावधीत काम पूर्ण करण्याची जबाबदारी ही कामाशी संबंधित विभागाची राहिल. कोणत्याही परिस्थितीत प्रशासकीय मंजूरी दिलेल्या किंमतीमध्ये वाढ झाल्यास त्या वाढीव किमतीचा भार त्या संबंधित विभागावर राहिल. सुधारीत मंजूरीचे कोणतेही प्रस्ताव स्विकारले जाणार नाहीत.
  - ११) कामासंदर्भात जलसंपदा विभागास लागू असलेले सर्व प्रचलित शासन निर्णय, CWC ची मार्गदर्शक तत्वे, वित्तीय अधिकार मर्यादा, विहित केलेली निविदा कार्यपद्धती याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात यावी.
  - १२) प्रस्तुत कामांच्या तांत्रिक मान्यता, अंदाजपत्रक व डी.पी.आर. ची एक प्रत सादर केलेली आहे. प्रशासकीय मान्यतेचा हा आदेश प्राप्त झाल्यावर संनियंत्रण अधिका-यांनी तांत्रिक मान्यता, अंदाजपत्रक व डी.पी.आर. ची एक प्रत जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई, जलसंपदा विभागाचे नोडल अधिकारी “मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, हॉंगकाँग बँक बिल्डींग, ४ था मजला, हुतात्मा चौक, मुंबई” यांना व संबंधित जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणास सादर करावी.
  - १३) “संनियंत्रण अधिकारी” यांनी आढावा घेऊन दरमहा ५ तारखेपूर्वी कामाचा भौतिक व आर्थिक प्रगती अहवाल विहित नमुन्यात या विभागास सादर करावा तसेच त्याची एक प्रत जलसंपदा विभागाचे नोडल अधिकारी “मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, हॉंगकाँग बँक बिल्डींग, ४ था मजला, हुतात्मा चौक, मुंबई” यांना व जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाला (जिल्हाधिकारी) सादर करावी.
  - १४) कामाच्या निधी/देयक मागणीचा प्रस्ताव हा सक्षम प्राधिका-याच्या स्तरावर मान्यता घेऊन विहित प्रपत्रात जलसंपदा विभागाचे नोडल अधिकारी “मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, हॉंगकाँग बँक बिल्डींग, ४ था मजला, हुतात्मा चौक, मुंबई” यांच्या मार्फतच या विभागास सादर करावा.
  - १५) काम पूर्ण झाल्यानंतर कामासंदर्भात झालेल्या खर्चाबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास त्वरित सादर करण्यात यावे.
  - १६) काम पूर्ण झाल्यानंतर त्या बाबतचे पुर्णत्व प्रमाणपत्र शासनास त्वरित सादर करण्यात यावे.
३. सदरचा शासन निर्णय हा राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या (State Disaster Management Authority) दि. १९.१२.२०२३ रोजीच्या दुसऱ्या बैठकीत झालेला निर्णय व बैठकीत प्राधिकरणाने दिलेले निर्देश यांस अनुसरून तसेच आंतरवित्तीय सल्लागार व सहसचिव, आव्यप्र यांच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. या कामी होणारा खर्च मागणी सी-६, २२४५, नैसर्गीक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य, ०७ आपत्ती व्यवस्थापन, १०१, आपत्ती सौम्यीकरण (९१) राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकानुसार खर्च (९१) (०१) राज्य आपत्ती सौम्यीकरण निधी (वित्त आयोग) (अनिवार्य) (२२४५ ४२३२) ३१- सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली सन २०२२-२३ या वित्तीय वर्षाकरीता मंजुर झालेल्या अनुदानातुन भागविण्यात यावा. त्यासाठी आवश्यकतेप्रमाणे तरतूदी अर्थसंकल्पीत करण्याची कार्यवाही स्वतंत्रपणे करण्यात येईल.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०१२४१८१२१२२२१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संदीप ना. कांबळे)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति :-

- १) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य तथा अध्यक्ष, राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा. मंत्री, आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई.
- ३) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) अपर मुख्य सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) प्रधान सचिव, आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) संचालक, आपत्ती व्यवस्थापन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) वित्तीय सल्लागार तथा सह सचिव, आपत्ती व्यवस्थापन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) विभागीय आयुक्त कोकण विभाग, कोकण.
- ११) जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष, जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, सिंधुदुर्ग.
- १२) **नोडल अधिकारी** तथा मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, हाँगकाँग बँक बिल्डींग, ४ था मजला, हुतात्मा चौक, मुंबई.
- १३) महालेखापाल (महाराष्ट्र-१) मुंबई/नागपूर.
- १४) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
- १५) जिल्हा कोषागार अधिकारी, सिंधुदुर्ग.
- १६) कक्ष अधिकारी, कार्यासन म-११, आ.व्य.म.व पु., मंत्रालय, मुंबई.
- १७) कक्ष अधिकारी, (व्यय-९), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १८) निवड नस्ती/ आव्यप्र-२.